

UCHWAŁA Nr 538 RADY MINISTRÓW

z dnia 2 sierpnia 1954 r.

w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej i zakresu działania jej komórek w naczelnym organach administracji państwowej oraz w jednostkach gospodarki narodowej.

Na podstawie art. 7 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji (Dz. U. z 1951 r. Nr 58, poz. 404) uchwała się, co następuje:

§ 1. 1. Tworzy się bądź utrzymuje stanowiska pracy głównych inspektorów ochrony przeciwpożarowej w Ministerstwach: Górnictwa, Hutnictwa, Przemysłu Maszynowego, Przemysłu Lekkiego, Przemysłu Chemicznego, Przemysłu Rolnego i Spożywczego, Kolei, Transportu Drogowego i Lotniczego, Leśnictwa, Skupu, Żeglugi, Energetyki, Przemysłu Drzewnego i Papierniczego, Przemysłu Materiałów Budowlanych, Budownictwa Przemysłowego, Budownictwa Miast i Osiedli, Poczty i Telegrafów, Przemysłu Drobno- i Rzemiosła, Przemysłu Mięsnego i Mleczarskiego, Szkolnictwa Wyższego, Handlu Wewnętrznego, Kultury i Sztuki oraz w Centralnym Urzędzie Kineematografii, Urzędzie Rezerw Państwowych i Centralnym Urzędzie Wydawnictw, Przemysłu Graficznego i Księgarstwa.

2. Zobowiązuje się ministrów oraz kierowników centralnych urzędów wymienionych w ust. 1 do:

- 1) utworzenia w ciągu 2 miesięcy od powzięcia niniejszej uchwały w zakładach pracy (przedsiębiorstwach), w których zorganizowana jest zawodowa zakładowa straż pożarna, stanowisk pracy komendantów ochrony przeciwpożarowej, a w zakładach pracy (przedsiębiorstwach), w których zorganizowana jest zakładowa ochotnicza lub obowiązkowa straż pożarna, stanowisk kierowników ochrony przeciwpożarowej, jeżeli stanowiska te nie są utworzone w ramach dotychczasowej organizacji tych zakładów;
- 2) wydania w ciągu 2 miesięcy od powzięcia niniejszej uchwały zarządzeń w przedmiocie powierzenia w zakładach pracy nie wymienionych w pkt 1 czynności referenta ochrony przeciwpożarowej jednemu z etatowych pracowników służby techniczno-produkcyjnej lub innej odpowiedniej służby.

3. Ministrowie oraz kierownicy centralnych urzędów wymienieni w ust. 1 ustalą w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, Ministrem Gospodarki Komunalnej oraz Prezesem Państwowej Komisji Etatów, w których centralnych zarządach i jednostkach równorzędnych mają być utworzone stanowiska pracy inspektorów ochrony przeciwpożarowej.

§ 2. 1. W centralnych zarządach i innych równorzędnych jednostkach organizacyjnych wchodzących w skład ministerstw nie wymienionych w § 1 ust. 1 mogą być tworzone stanowiska pracy inspektorów ochrony przeciwpożarowej, a w jednostkach nadzorowanych przez te centralne zarządy bądź przez równorzędne jednostki organizacyjne — stanowiska pracy komendantów lub kierowników ochrony przeciwpożarowej, jeżeli szczególne warunki wymagają utworzenia tych stanowisk pracy.

2. Tworzenie stanowisk pracy, o których mowa w ust. 1, następuje w trybie obowiązujących przepisów

o przeprowadzaniu zmian organizacyjnych — w porozumieniu z Ministrem Gospodarki Komunalnej.

§ 3. 1. Ochrona przeciwpożarowa organów administracji państwowej zakładów i instytucji nie wymienionych w §§ 1 i 2, z zastrzeżeniem wyjątków wynikających z art. 18 ustawy z dnia 4 lutego 1950 r. o ochronie przeciwpożarowej i jej organizacji (Dz. U. z 1951 r. Nr 58, poz. 404), sprawowana jest przez właściwe terenowe komendy straży pożarnej; ochrona ta powinna uwzględniać szczególne wymagania bezpieczeństwa przeciwpożarowego jednostek podległych Ministrowi Państwowych Gospodarstw Rolnych.

2. Minister Obrony Narodowej może w porozumieniu z Ministrem Gospodarki Komunalnej przekazać ochronę przeciwpożarową niektórych nadzorowanych przedsiębiorstw lub zakładów terenowym komendom straży pożarnej.

§ 4. Istniejące w ministerstwach nie wymienionych w § 1 ust. 1 stanowiska pracy ochrony przeciwpożarowej powinny być przez właściwych ministrów zlikwidowane w terminach określonych przez Ministra Gospodarki Komunalnej, chyba że zostaną one utrzymane w trybie § 2.

§ 5. Organy ochrony przeciwpożarowej w poszczególnych jednostkach organizacyjnych podlegają kierownikom tych jednostek lub jednemu z ich zastępców.

§ 6. Fachowy nadzór i kontrolę działalności głównych inspektorów ochrony przeciwpożarowej oraz ustanowionych w trybie § 2 inspektorów ochrony przeciwpożarowej sprawuje Komenda Główna Straży Pożarnej.

§ 7. Główni inspektorzy i ustanowieni w trybie § 2 inspektorzy ochrony przeciwpożarowej mają obowiązek:

- 1) wprowadzać w życie wydane przez Komendę Główną Straży Pożarnej wytyczne i instrukcje w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
- 2) przedkładać Komendzie Głównej Straży Pożarnej do uzgodnienia projekty ogólnych przepisów i zarządzeń dostosowanych do potrzeb ochrony przeciwpożarowej danego resortu;
- 3) przedkładać Komendzie Głównej Straży Pożarnej materiały i sprawozdania o stanie ochrony przeciwpożarowej resortu w sposób określony przez Komendę Główną;
- 4) komunikować Komendzie Głównej Straży Pożarnej o wszelkich trudnościach w wykonywaniu zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
- 5) wykonywać, z zachowaniem podległości służbowej, zalecenia Komendy Głównej Straży Pożarnej w celu poprawienia stanu ochrony przeciwpożarowej w resorcie;
- 6) wydawać w oparciu o wytyczne Komendy Głównej Straży Pożarnej polecenia i instrukcje podległym jednostkom ochrony przeciwpożarowej w sprawie zespalandia ich działalności z komendami terenowymi w ramach garnizonów pożarniczych

§ 8. Główni inspektorzy ochrony przeciwpożarowej sprawują fachowy nadzór i kontrolę działalności inspek-

torów ochrony przeciwpożarowej oraz komendantów ochrony przeciwpożarowej w zakładach i przedsiębiorstwach podległych bezpośrednio danemu ministrowi.

§ 9. Inspektorzy ochrony przeciwpożarowej w centralnych zarządach (jednostkach równorzędnych) sprawują fachowy nadzór i kontrolę działalności komendantów, kierowników oraz referentów ochrony przeciwpożarowej w przedsiębiorstwach i zakładach nadzorowanych przez ten centralny zarząd (jednostkę równorzędną).

§ 10. Na stanowiska głównego inspektora, inspektora i komendanta ochrony przeciwpożarowej jest wymagany stopień oficera pożarnictwa. Na stanowisko kierownika ochrony przeciwpożarowej jest wymagany stopień podoficera pożarnictwa.

§ 11. Komendanci i kierownicy ochrony przeciwpożarowej pełnią jednocześnie funkcje komendantów zakładowych straży pożarnych.

§ 12. Do zakresu działania głównych inspektorów ochrony przeciwpożarowej należy kierowanie ochroną przeciwpożarową w zakresie danego resortu w oparciu o wytyczne organizacyjne, normy techniczne oraz instrukcje Komendy Głównej Straży Pożarnych, a w szczególności:

- 1) opracowywanie regulaminów i instrukcji oraz innych przepisów dla resortowych organów ochrony przeciwpożarowej i uzgadnianie ich z Komendą Główną Straży Pożarnych oraz czuwanie nad wprowadzeniem ich w życie i przestrzeganiem;
- 2) wydawanie wytycznych do planów działalności i okresowych sprawozdań dla organów ochrony przeciwpożarowej resortu;
- 3) popieranie akcji racjonalizatorstwa i współzawodnictwa w organach służby przeciwpożarowej resortu;
- 4) przeprowadzanie analizy stanu i potrzeb ochrony przeciwpożarowej i występowanie do właściwych organów z wnioskami, mającymi na celu usunięcie stwierdzonych braków i zaspokojenie potrzeb;
- 5) opracowywanie planu szkolenia kadr pożarniczych dla potrzeb resortu według wytycznych Komendy Głównej Straży Pożarnych, regulowanie właściwego doboru kandydatów do szkół pożarniczych, opracowywanie i zgłaszanie Komendzie Głównej Straży Pożarnych projektów i wniosków w zakresie programów i instrukcji szkolenia pożarniczego i działów specjalnych;
- 6) sprawowanie nadzoru nad ochroną przeciwpożarową oraz przeprowadzanie kontroli w poszczególnych jednostkach resortowej służby przeciwpożarowej, a w miarę konieczności również w zakładach w dziedzinie akcji zapobiegawczej i walki z pożarami;
- 7) badanie sprawozdań z przeprowadzanych dochodzeń popożarowych i przeprowadzanie tych dochodzeń we własnym zakresie w przypadku, gdy dochodzenie przeprowadzone przez inspektora ochrony przeciwpożarowej nie jest wystarczające albo jeżeli ze względu na rozmiary pożaru lub okoliczności powstania pożaru główny inspektor ochrony przeciwpożarowej uzna za konieczne bezpośrednie przeprowadzenie dochodzenia;
- 8) opiniowanie planów inwestycyjnych i finansowych w zakresie nakładów na ochronę przeciwpożarową oraz branie udziału w posiedzeniach komisji oceny projektów inwestycyjnych przy rozpatrywaniu projektów dokumentacji w celu należytego zabezpieczenia przeciwpożarowego projektowanych obiektów;

9) opracowywanie:

- a) planów zbiorczych zaopatrzenia zakładów w urządzenia przeciwpożarowe oraz zakładowych straży pożarnych w sprzęt techniczny i transportowy,
- b) zestawień okresowej statystyki pożarowej według ustalonych wzorów;

10) prowadzenie zgodnie z wytycznymi Komendy Głównej Straży Pożarnych ewidencji i sprawozdawczości z dziedziny ochrony przeciwpożarowej;

11) czuwanie nad właściwym doborem kadr i obsadą personalną służby ochrony przeciwpożarowej w resorcie.

§ 13. 1. Do zakresu działania inspektorów ochrony przeciwpożarowej w centralnych zarządach (jednostkach równorzędnych) należy czuwanie nad ochroną przeciwpożarową przedsiębiorstw (zakładów), a w szczególności:

- 1) przeprowadzanie kontroli bezpieczeństwa przeciwpożarowego i opracowywanie projektów zarządzeń pokontrolnych;
- 2) koordynowanie działalności dotyczącej bezpieczeństwa przeciwpożarowego zakładów z wojewódzkimi komendantami straży pożarnych i wojewódzkimi inspektorami ochrony;
- 3) czuwanie nad wykonywaniem przez jednostki służby przeciwpożarowej regulaminów i instrukcji obowiązujących w zakresie służby przeciwpożarowej, jak również zarządzeń, normujących zespolenia działalności tych jednostek w ramach garnizonów pożarniczych;
- 4) opracowywanie i przedkładanie głównemu inspektorowi ochrony przeciwpożarowej projektów regulaminów, instrukcji oraz wniosków w przedmiocie ich zmian;
- 5) projektowanie w oparciu o obowiązujące normy i uzgadnianie z głównym inspektorem ochrony przeciwpożarowej oraz z terenowo właściwym komendantem wojewódzkim straży pożarnych sieci rozmieszczenia, rodzajów oraz liczebności straży pożarnych w poszczególnych przedsiębiorstwach i zakładach;
- 6) pełnienie służby operacyjno-inspekcyjnej w ramach garnizonu pożarniczego;
- 7) interwencje — w miarę możliwości — przy pożarach w nadzorowanych przez centralny zarząd zakładach, przeprowadzanie dochodzeń popożarowych w celu ustalenia przyczyny pożaru i oceny sprawności opłowania pożaru oraz przedkładanie organom przełożonym wniosków wynikających z tych czynności;
- 8) prowadzenie ewidencji i statystyki jednostek ochrony przeciwpożarowej;
- 9) opiniowanie projektów planów inwestycyjnych urządzeń przeciwpożarowych w zakładach pracy oraz planów finansowych w zakresie nakładów na jednostki ochrony przeciwpożarowej, jak również branie udziału w posiedzeniach komisji oceny projektów inwestycyjnych przy rozpatrywaniu projektów dokumentacji w celu należytego zabezpieczenia przeciwpożarowego projektowanych obiektów;
- 10) opracowywanie i przedkładanie głównemu inspektorowi ochrony przeciwpożarowej resortu:
 - a) planów szkolenia pożarniczego jednostek ochrony przeciwpożarowej,
 - b) planów zbiorczych zaopatrzenia zakładów w urządzenia przeciwpożarowe oraz straży pożarnych w sprzęt techniczny, sygnalizacyjno-alarmowy i transportowy oraz planów zbiorczych zaopatrzenia wodnego dla celów przeciwpożarowych,

- c) zestawień okresowej statystyki pożarowej według ustalonych wzorów,
 - d) planów prac i sprawozdań z działalności oraz sprawozdań z wykonania zarządzeń pokontrolnych;
- 11) czuwanie nad właściwym doborem kadr na szkolenie pożarnicze oraz nad terminowym zgłaszaniem kandydatów na kursy pożarnicze;
- 12) inicjowanie i popieranie akcji współzawodnictwa, racjonalizatorstwa i usprawnień działalności służb ochrony przeciwpożarowej.
2. Inspektorzy ochrony przeciwpożarowej w centralnych zarządach (jednostkach równorzędnych), ustanowieni w trybie § 2, przedkładają plany, materiały sprawozdawcze i statystyczne, o których mowa w ust. 1 pkt 4, 5, 8 i 10, bezpośrednio Komendzie Głównej Straży Pożarnych.

§ 14. Do zakresu działania komendantów i kierowników ochrony przeciwpożarowej należy kierowanie ochroną przeciwpożarową przedsiębiorstw (zakładów), w których zostali powołani, a w szczególności:

- 1) pełnienie obowiązków komendanta zakładowej straży pożarnej;
- 2) zespolenie działalności zakładowych jednostek i organów ochrony przeciwpożarowej z działalnością jednostek terenowych w ramach garnizonu pożarniczego oraz ściśle przestrzeganie regulaminów i instrukcji normujących organizację i działalność garnizonów;
- 3) wprowadzanie w życie regulaminów i instrukcji o zapobieganiu pożarom w zakładzie i przedkładanie właściwemu inspektorowi ochrony przeciwpożarowej wniosków w przedmiocie ich zmian i uzupełnień oraz opracowywanie planu obrony zakładu na wypadek pożaru i stałe jego aktualizowanie;
- 4) ustalanie stanu i potrzeb ochrony przeciwpożarowej zakładów i przedkładanie w tych sprawach wniosków bezpośrednio przełożonemu oraz właściwemu inspektorowi ochrony przeciwpożarowej;
- 5) przeprowadzanie na zlecenie właściwych inspektorów ochrony przeciwpożarowej kontroli stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego zakładu oraz opracowywanie projektów zarządzeń pokontrolnych, czuwanie nad przestrzeganiem przez pracowników przepisów wydanych w sprawie zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzenie akcji uświadamiającej w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego wśród załogi zakładu;
- 6) sprawdzanie sprawności i pogotowia wszelkich urządzeń, sprzętu przeciwpożarowego oraz środków alarmowych zakładu;
- 7) opracowywanie projektów inwestycji przeciwpożarowych i zgłaszanie wniosków w sprawie nakładów w zakresie potrzeb ochrony przeciwpożarowej zakładów;
- 8) opracowywanie planów prac i sprawozdań z działalności;
- 9) prowadzenie ewidencji, statystyki i wszelkiej dokumentacji co do stanu i potrzeb ochrony przeciwpożarowej zakładów;
- 10) pełnienie służby operacyjno-inspekcyjnej w ramach garnizonu pożarniczego;
- 11) kierowanie akcją ratowniczą w czasie pożaru i innych klęsk zgodnie z istniejącymi w tej sprawie regulaminami oraz udział w dochodzeniach popożarowych w celu ustalenia przyczyny pożaru;

- 12) szkolenie fachowe członków zakładowych straży pożarnych (pogotówi, posterunków) w oparciu o obowiązujące w tym zakresie wytyczne i programy oraz członków straży przemysłowej i pozostałej części załogi zakładu w zakresie czynności pomocniczych na wypadek pożaru, w zależności od potrzeb i warunków miejscowych;
- 13) rekrutacja kandydatów na szkolenie pożarnicze oraz czuwanie nad terminowym zgłaszaniem kandydatów na kursy pożarnicze;
- 14) organizowanie i przeprowadzanie na terenie zakładów wspólnych ćwiczeń ze strażami terenowymi oraz zakładowymi sąsiadującymi obiektów na podstawie założeń planu ochrony zakładu;
- 15) zgłaszanie wniosków w sprawie stanu liczebnego straży zakładowej i jej wyposażenia technicznego,

§ 15. Do zakresu działania referentów ochrony przeciwpożarowej należy:

- 1) czuwanie nad przestrzeganiem przepisów dotyczących bezpieczeństwa przeciwpożarowego na terenie zakładu, a w szczególności miejscowych regulaminów i instrukcji przeciwpożarowych;
- 2) pouczanie załogi zakładu o sposobach i środkach zabezpieczenia przeciwpożarowego poszczególnych obiektów oraz działów produkcyjnych zakładu;
- 3) czuwanie nad pogotowiem i sprawnością działania urządzeń przeciwpożarowych zakładu, jak przyrządów alarmowych, sprzętu gaśniczego, zbiorników wodnych itp.;
- 4) opracowywanie sprawozdań o stanie ochrony przeciwpożarowej zakładu oraz zgłaszanie kierownikowi zakładu i właściwym organom ochrony przeciwpożarowej spostrzeżeń co do braków i usterek w zabezpieczeniu przeciwpożarowym zakładu;
- 5) zgłaszanie kierownikowi zakładu oraz właściwym organom ochrony przeciwpożarowej projektów dotyczących uzupełnień lub zmian miejscowych regulaminów i instrukcji przeciwpożarowych, jak również innych wniosków mających na celu podniesienie stanu ochrony przeciwpożarowej zakładu.

§ 16. 1. Komendanci, kierownicy oraz referenci ochrony przeciwpożarowej przedkładają plany i sprawozdania właściwemu inspektorowi ochrony przeciwpożarowej.

2. W przypadkach gdy w centralnych zarządach (jednostkach równorzędnych) nie utworzono stanowisk inspektorów, przedkładają oni materiały te za pośrednictwem kierownika zakładu komendantowi powiatowemu (miejskiemu) straży pożarnych.

§ 17. Zasady współpracy resortów nie wymienionych w § 1 ust. 1 z Komendą Główną Straży Pożarnych i terenowymi organami ochrony przeciwpożarowej określi Minister Gospodarki Komunalnej w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i za zgodą Prezesa Rady Ministrów.

§ 18. Wykonanie uchwały porucza się Ministrowi Gospodarki Komunalnej, Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i zainteresowanym ministrom.

§ 19. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz